

Zunanjepolitični komentar

Zlati pesek

Ameriška diplomacija poizkuša na vse mogoče načine pripraviti Izrael na popuščanje in nudi sama potrebne garancije glede področja Gaze in svobodne plovice po zalivu Akab, samo da bi dosegla dvoje: izpolnitev resolucij Generalne skupščine Združenih narodov in da hkrati ne bi prišla v nasprotje z notranjimi razpoloženji, ki dajejo veliko podporo Izraelu. Res je namreč, da so v ZDA židovske organizacije zelo vplivne.

Amerikanci se danes nikakor nečesto zameriti Arabcem, med katerimi so si pridobili mnogo simpatij s svojim stališčem v času napada na Egipt in Suez. Izjemno velik ameriški interes za to področje kažejo tudi sedanjí ameriški napori, da bi dosegli sporazum o umiku čet kakor tudi Eisenhowerjeva doktrina o bližnjem vzhodu, ki je bila nedavno objavljena kot dolgoročna ameriška politika do dežel v tem delu sveta.

Prav letos poteka trideset let od senzacionalnih odkritij petroleja oziroma nafte na Bližnjem vzhodu. Irak je praktično postal angleška kolonija. Od leta 1908 so bili Angleži v Iranu (Perziji). Toda leta 1933 so prodrli Amerikanci v centralni del Arabije in to z angleškim dovoljenjem, ker so njihovi strokovnjaki bili mnenja, da pod puščavskim peskom Saudske Arabije ni petroleja. Danes je v tej deželi ameriški kapital absolutni gospodar petrolejskih polj. Po krizi v Iranu in neuspeli nacionalizaciji rafinerij v Abadanu so prodrli Amerikanci s 40 odst. delnic tudi v to deželo.

Ker te stvari tako stojijo ni torej brez pomena, da je po suški krizi obiskal kralj Saudske Arabije predsednik Eisenhowerja. Danes imajo Amerikanci 64 odst. vsega petroleja v arabskih deželah v svojih rokah. Angležem je ostalo le še 31 odst., Francozom pa komaj 5 odst. To razmerje sil kaže, čemu se danes Angleži bojijo jačanja ameriškega vpliva. Francozi imajo zelo grenke izkušnje iz Indokina, kjer so v celoti Amerikanci nadomestili francoski kapital. V Južnem Vietnamu ne predstavlja Francija ničesar več. Tam vlada dolar! Začne čas vse tako kaže, da se Francozom obeta isto v Maroku, ki je že zaprosil Ameriko za gospodarsko sodelovanje.

Tudi predsednik Naser v Egiptu dobro ve, da so ameriške petrolejske družbe izredno živo zainteresirane za petrolej na Bližnjem vzhodu. Tako je treba razumeti, da imajo Amerikanci veliko interesov za iskanje petroleja v Egiptu. Sestanek štirih arabskih voditeljev, na katerem je kralj Saudske Arabije poročal o svojih razgovorih z Eisenhowerjem, je gotovo potekal v smislu skupne politike napram petrolejskim družbam.

Izredna bogastva in neverjetna beda, čuda moderne tehnike in trgovina s sužnji, to sta dva tako velika nasprotja, da ju ne bo mogoče dolgo držati v miru enega ob drugem. Na velikem arabskem polotoku je začelo zgodovinsko previranje, kateremu smo priča. Danes je že prav gotovo, da bodo prihodnja desetletja menjala politično karto tega dela sveta in da bodo te dežele preživele še mnoge specialne pretrse ravno zaradi tega, ker so razlike prevelike. Te pretrse bi lahko omilila le velika in trajna mednarodna gospodarska pomoč ob odpravi izkoriščanja naravnih bogastev teh dežel v tujo korist.

O vzgoji vajencev

O problemih vajencev se je zadnje čase precej razpravljalo. Vendar so v glavnem govorili le o problemih zaščite vajencev, čeprav imajo vajenci še vrsto drugih problemov političnega, vzgojnega in strokovnega značaja, ki bi jih moral prav tako reševati.

Vajenec pa je dolžan, da se vestno uči, da v predpisani dobi konča učno obveznost, da redno obiskuje in z uspehom dovrši šolo, da skrbi za svojo strokovno in splošno izobrazbo in izvršuje ukaze predstavljenih in učiteljev v šoli. V podjetju in v šoli se mora dostojno obnašati, varovati mora poslovno tajnost, biti mora pošten, tovariški, discipliniran in skrbeti mora za telesno vzgojo in dvig svoje kulturne ravni.

Te naloge in dolžnosti pa bi morali vsi bolj poznati. Niso redki primeri, ko vajenec ve le za svoje pravice, vse preloži na se za vedna svojih dolžnosti. Niso pa osamljeni tudi primeri izkoriščanja in prekomernega obremenjevanja vajencev.

Nekateri podjetja v našem okraju so začela izboljševati materialne pogoje vajencev. »Avto« Kočevje je za Novo leto kupil vsakemu vajencu novo delovno oble-

Družbeno upravljanje v zadružništvu

Ob občnih zborih kmetijskih zadrug

Tudi letos se upravni in nadzorni odbori splošno kmetijskih zadrug pripravljajo na občne zbornice, na katerih poročajo članom zadrug o svojem delu, ki so ga opravili v času od zadnjega občnega zbornice. Da bodo ti občni zbori plodnejši, je treba, da se pogovorimo o nekaterih stvareh.

Kar pomeni za gospodarska podjetja delavski svet, to pomeni za zadrug zbor zadružnikov. Zadružniki odločajo na svojem zboru o vseh važnejših ukrepih. Tako se samo na takem zboru spreminjajo in dopolnjujejo pravila zadrug, sprejemajo in spreminjajo pravilniki o delu posameznih odsekov, na zboru se razrešuje in menjava upravni in nadzorni odbor ter upravnik zadrug. Na občnem zboru se sprejme gospodarski načrt zadrug in potrdi za ključni račun, odloča se o razdelitvi dohodkov in upravnemu odboru se dajejo smernice za vodstvo zadrug. Sprejemajo se poročila upravnega in nadzornega odbora, tu se sklepa o odobritvi upravnega dela, določa skupni znesek kredita, za katerega se upravni odbor zadrug lahko zadolži, sklepa se o revizijskih poročilih, predlogih in pritožbah zadružnikov in podobno.

Da bi bile zagotovljene pravice zadružnikov, se morajo zbori zadružnikov sklicati vsake tri mesece. O tem se morajo obvestiti zadružniki vsaj osem dni pred zborom. Zbor sklepa namreč lahko le takrat, če je navzočih več kot polovica zadružnikov, če pa gre za spremembo pravil ali za obstoj zadrug, pa mora biti navzočih najmanj dve tretjini zadružnikov.

Zbor sklicuje predsednik zbornice, ki ga izvolijo za eno leto. Predsednik zbornice ima enake pravice in dolžnosti, kakor predsednik delavskega sveta v gospodarskem podjetju. Predsednik zbornice ni član upravnega odbora, in sicer zato ne, da lahko bolj nepristransko sklicuje zbornice. Predsednik upravnega odbora bi morda zaradi osebne prizadetosti lahko zavlačeval sklicanje zborov.

Upravni odbor vodi zadrugo po smernicah, ki jih je določil zbor zadružnikov. Upravni odbor se izvoli toliko odbornikov, kolikor jih določajo zadrugna pravila in sicer za dobo enega leta. O zvezdah svoje pristojnosti odloča upravni odbor na sejah, ki jih sklicuje predsednik upravnega odbora po potrebi, ali kakor to določajo zadrugna pravila.

Vsaka zadruga ima poleg

upravnega in nadzornega odbora tudi upravnika. Upravnik neposredno vodi celotno gospodarsko poslovanje zadrug. Njemu je podrejen celoten upravni aparat. Upravnik zadrug je po svojem položaju član upravnega odbora in za svoje delo odgovoren upravnemu odboru zadrug.

Poleg naštetih organov upravljanja kmetijskih zadrug imamo pri zadrugah nadzorni odbor, ki kot pooblaščenec zadružnikov spremlja in nadzira delo upravnega odbora, delo odsekov zadrug in poslovanje zadružnih službenikov. O svojem delu odloča nadzorni odbor na sejah, zadružnikom pa mora poročati na vsakem zboru o napačnostih in nepravilnostih, ki jih je ugotovil. Zato lahko trdimo, da je tudi delo nadzornega odbora izredno važno, saj prav on lahko mnogo olajša delo revizorjem, pomaga, da se odpravi gospodarski kriminal v zadrugah in

skrbi, da ne pride v zadrugi do samovoljnega upravljanja na škodo pravic zadružnikov.

Dolžnost članov zadrug je, da tesno sodelujemo z vsemi temi upravnimi organi, kar bo rodilo gotovo dobre sadove, ki bodo koristili vsem našim zadružnikom.

Razstava v Loškem potoku

V Loškem potoku je bila razstava gospodinskih pripomočkov in kuharskih del. Razstavo so pripravile žene zadružnice ob zaključku štirih tečajev.

Razstava je bila res gospodinska. Tu si videl razne stroje, ki se rabijo pri gospodinskih delih, razno zelenjavo in gotove izdelke kuharske umetnosti. Kar pa nismo opazili na razstavi, smo videli na zbornem kosilu, ki so ga pripravile tečajnice.

Kdo ne bi bil vesel takih deklet in žena!

Tu so se pokazali sadovi dela neumornih učiteljic, sester Lesarjevih, ki vzgajata mladi potoški rod. Po 16 letih njunega vzgajanja

Kje naj se gradi cesta na Travno goro?

Za letos lahko trdno računamo, da bo planinski dom, ali kakor se bo že imenoval, v Travnji gori začel služiti svojemu namenu. V Sodražici so nam povedali, da bo najbrž otvoritev doma že 1. maja. Z novim domom bo turistična miklavost Sodraške doline z okolico in Travnja gora mnogo pridobila. Ti kraji so zelo lepi, vendar so bili do danes nekako odmaknjeni svetu, ker ni bilo prostorov

za turiste. Novi dom bo v Travnji gori zaradi tega odigral, lahko rečemo, pionirsko vlogo za razvoj turizma v tem predelu našega okraja. S tem domom in turizmom v tem kraju sploh pa je povezano še eno vprašanje in sicer gradnja nove ceste, ki bo vodila do doma. Tu je dvoje mnenj. Lahko bi šla cesta iz Ribnice mimo Nove Stifte po pobočju Travnje gore do doma in za to varianto se zavzemajo Ribničani. Druga varianta, za katero se zavzemajo Sodražani, pa je, naj bi šla nova cesta v odcepu iz Vagovke, to je na vrhu sodraškega klanca, iz glavne ceste čez travnogorske pašnike do doma. Ta cesta bi bila dolga le 3 do 4 km. Gradnja ceste iz Vagovke bi bila sorazmerno cenejša, ker bi bilo treba zgraditi, kot že omenjeno, le nekaj kilometrov poti. Po drugi strani pa je Vagovka izhodišče za Travno goro za turiste iz Sodraške doline, iz potoške strani kakor tudi iz Notranjske.

Pa tudi sam razvoj turizma v Sodražici in Loškem potoku, ki sta najbližja Travnji gori, je v veliki meri odvisen ravno od teh nekaj kilometrov ceste iz Vagovke do doma v Travnji gori. Torej — pri določanju, kje naj bi šla nova cesta do novega doma, je treba brez dvoma upoštevati upravičene zahteve Sodražice. —žem

ZA RAZVOJ TURIZMA OB KOLPI

Z dograditvijo nove ceste ob Kolpi bodo ti kraji mnogo pridobili tudi v turističnem pogledu. Narava in kraji ob Kolpi so zelo lepi in nudijo turistu vrsto lepih užitkov. Pravo ceno pa bodo ti kraji šele takrat imeli, ko bo urejena primerna zgradba za bivanje turistov. Sedaj je vprašanje, kje dobiti za to potrebna sredstva.

Elektrifikacija kočevske občine

Na svojem zadnjem zasedanju je Svet za komunalo ObLO v Kočevju obširno razpravljal tudi o elektrifikacijskih delih. Letos namerava posvetiti glavno skrb elektrifikaciji krajev ob Kolpi in nuditi za to največ sredstev.

Ze pred nekaj leti so v Slavskem lazu postavili transformator, letos pa naj bi na predlog Sveta napeljal elektriko v vasi Vrh, Padovo, Krkovo, Gotenc, Oskrt in Slavski laz. Napeljava pa zaenkrat ne bo mogla biti trofazna in bo torej lahko služila samo za razsvetljavo, ne pa za pogon kmetijskih strojev. Svet je dal tak predlog zaradi tega, ker so potrebe po elektrifikaciji velike, denarnih sredstev pa je glede na potrebe malo. Zaradi tega je po mnenju članov Sveta treba najprej poskrbeti, da dobi čimveč vsi luč.

V letošnjem programu elektrifikacijskih del je tudi napeljava električnega toka od šole pa do vasi Papeži z omrežjem v vasi. Treba bo misliti pri tem tudi na gradnjo električne centrale v tem kraju, ker bodo del naselja poplavile vode bodočega jezera.

Bosljiva loka in Ribjek bosta dobila elektriko s hrvatske strani, ker je z one strani Kolpe bližja napeljava. Elektro Primorje je že dalo potreben prisrček za ta dela. Ta dela bi se izvedla v obsegu razpoložljivih sredstev za elektrifikacijo.

Osnovna šola pod kostelskim gradom je še vedno brez luči. Letos naj bi napeljali električni tok za razsvetljavo iz Colnarjev, tako, da bi imela vas Delača in vsa okolica gradu elektriko. S sredstvi podjetja Elektro Kočevje pa naj bi rešili preče vprašanje slabe razsvetljave v nekaterih krajih ob Kolpi, kjer morajo poleg elektrike priskrbeti še petrolejke, ker je tako slab tok.

Svet je razpravljal tudi o elektrifikaciji kraja Ložine. Ker pa je tukaj treba zgraditi transformator, so prišli do zaključka, da bi bila za ta dela potrebna večja denarna sredstva. Zato bi bilo prav, da se prihodnje leto za elektrifikacijo tega kraja zajamčijo zadostna denarna sredstva, ki bi omogočila, da se delo popolnoma izvede v enem samem letu.

O vseh predlogih bo razpravljal Občinski ljudski odbor in sklepal o rešitvi v okviru razpoložljivih sredstev.

Krajevnim odborom - materialno osnovo

Nadaljevanje s 1. strani
nju. Nima higienskih stranišč, opreme itd. Sprejet je bil sklep, da bodo prebivalci izkopali jarke in kanale za vodovodni priključek v šolo. Za vso opremo in inštalacijo pa bo prispeval denarna sredstva ObLO Kočevje. V Livoldu bi radi imeli tudi svoj kulturni dom.

Tudi v Stari cerkvi so o potrebi kulturnega doma že pogosto razpravljali. Zaenkrat jim ObLO še ne more ugoditi, ker ni na razpoložljivo zadostnih finančnih sredstev, ker je treba najprej obnoviti šole.

V Stalcarjih so se na zboru volivcev pritoževali zaradi škode, ki jo povzroča divjad na polju. Kritizirali so tamkajšnje lovce. Pritožbe so upravičene. Uprava lovlišča

naj po primernih cenah povrne oškodovancem vsoko škodo, ki jo je prizadejala divjad.

Dosedanji zbori volivcev so bili dobro pripravljene. Sprejete sklepe na zborih volivcev bodo prebrali vsi posamezni sveti pri ObLO. Ti bodo sklepe in zapisnike temeljito pregledali in ugotovili, kateri sklepi bodo izvedljivi v tem letu. Tu bi pripomnil, naj bi se držali načela, da dobi tisti krajevni odbor, ki bo največ prispeval, prvi pomoč od ObLO.

Karel Grm

Skrb za delovnega človeka

Nadaljevanje s 1. strani
Predsednik OLO tov. Janez Pirnat je med drugim dejal, da smo do sedaj preloži videli delovnega človeka pri njegovem delu, kako dela in kako prejema prosti čas po delu. Za tega človeka se bomo morali bolj zanimati. Delati moramo tudi na tem, da se še poveča vloga delavskega in družbenega upravljanja. Stednja je ena od tistih važnih postavk, ki nam veliko pomaga pri dvigu življenjskega standarda. ObLO bodo sredstva svojih proračunov in skladov veliko bolje uporabili, kakor pa če bi s temi upravljal okraj.

Tudi predsednik OO SZ tov. Jože Klarič je med drugim dejal, da smo si načelno pri velikih vprašanjih vsi enotni, ko pa začnemo s konkretnim obravnavanjem, primer subvencij raznim društvom, vlečemo pa vsak na svojo stran. Zato je prav, da se ravno vprašanje subvencij raznim društvom rešujejo na občinah. Tov. Blatnik iz Dobrega polja pove med drugim, da je treba štediti tudi pri raznih nenačrtnih gradnjah, ker se z enkratnim ali dvakratnim prezidavanjem mečejo v stran znatna sredstva.

Lovska iz Grčaric

Pred kratkim je državni nadlovec Kovačić-Sine v državnem gozdu med Glažuto in Jelenovim žlebom ustrelil 45 kg težkega volka.

Volka je lovec Cimprič že nekaj dni prej obstrelil. Sele tretji dan se je lovцем Cimpriču, Indiharju in Sinetu posrečilo, da so ranjenega volka izsledili, kar je velika zasluga Sinetovega psa. Volkovi delajo po gozdovih veliko škodo, ker uničujejo divjad in je zato

uspeh toliko večji. Tov. Sine je zelo dober lovec. Naj omenimo, da je do sedaj ustrelil med drugim tudi 40 divjih prašičev.

Lovci pred ustreljenim volkom

ZENE-ZADRUŽNICE BODO IMELE SEMINAR

Zvedeli smo, da bo v začetku marca dvodneveni seminar za predsednice odborov Zveze žena-zadružnic pri KZ in za članice Okrajnega odbora Zveze žena-zadružnic. Na tem seminarju se bodo žene seznanile z vlogo kmetijskih zadrug in z načinom dela in pa z vlogo žena-zadružnic pri upravljanju v odborih kmetijske zadrug.

Obvestilo dopisnikom

Uredništvo sprejema vedno več člankov od naših dopisnikov. Prav sedaj so povosod občni zbori raznih organizacij in društev, o katerih nam naši dopisniki redno poročajo. Žal ni teh dopisov ne moremo takoj in v celoti objaviti. Omejeni smo na štiri strani našega časnika, zato smo prisiljeni dalje članke odlagati ali jih tudi skrajšati. Zato pišite le o najvažnejših stvareh in čim krajše. Kratki in jedrnat članki bodo objavljeni takoj, daljše pa moramo predelati in jih zaradi tega tudi ne moremo takoj objaviti.

Več dopisnikov nam pošilja anonimne članke, to je članke brez polnega in čitljivega podpisa. Taki članki romajo takoj v koš. Vse dopisnike, ki ne žele, da javnost izve za njihove naslove, prosimo, da nas o tem obvestijo in jamčimo za tajnost naslova.

Vsak članek ali dopis pošljite na naslov: Uredništvo »Novice«, Kočevje, poštni predal 39 ali pa vrzite v naš nabiralnik, ki visi na stavi čevljarke delavnice, nasprotj pošte v Kočevju.

Drago Debeljak

ko in nogavice. Ključavničarstvo Kočevje daje vajencem dopolnje brezplačno malico. Nekatera podjetja pa so poskrbela v merilu svojega podjetja za razvedrilo v prostem času. Še vedno pa so nekatera vprašanja v zvezi z vajenci nerešena. Tudi stalno nadzorstvo in skrb za vajence nista povsem zadovoljiva.

Za politično vzgojo vajencev skrbijo predvsem mladinske in sindikalne organizacije. Vendar v okraju, še manj pa v občini, nimamo strokovnega seznama delavstva po posameznih strokah, niti perspektivnega plana po novih kvalificiranih in visokokvalificiranih delavcih. To vprašanje je prepušeno ustreznim zbornicam in samim podjetjem.

Zato se vajenci ponekod vključujejo nenačrtno. Posebno je to v zadnjih letih prišlo do izraza v trgovini. Sedanje stanje vajencev v trgovini znaša 38 odst. celotnega trgovinskega oseba, kar gotovo ni v skladu z dejanskimi potrebami.

Večkrat se pripeti, da je vajenec trmast in vspegljav. Verjemetni mi, da bi zavrela kri najbolj mirnemu človeku, če bi videl, česa so

pokvarjeni vajenci zmožni. Če bi imel mošter pravico takega nepridiprava odpustiti iz ukega razmerja, bi se tega marsikateri vajenec zbal in bi se poboljšal. Ker pa vajenec ve, da tega mošter ne sme storiti, se ne poboljša.

Res je, da so o vajencih najrazličnejše trditve in mnenja. Eni pojejo hvalospeve njihovi politični in življenjski zrelosti ter delavnosti, drugi pa so zaskrbljeni. Trdijo, da so vajenci neresni, nedisciplinirani, da se nikogar ne boje, da se nočejo učiti, radi pa plešejo in se zabavajo. Zato predlagajo ostrejše ukrepe zanje.

Odkod taka različna in nasprotujoča si mnenja, je lepo ugotovil Stane Kavčič v svojem referatu na seji glavnega odbora SZDL. Dejale, da je to zaradi tega, ker gledamo na današnjo mladino iz različnih vidikov in ker zavzemajo pri ocenah dobrega in slabega pri naši mladini nekateri različna izhodišča, ki pa so žal največkrat zelo ozka in osebna. Treba je upoštevati naše družbene procese, ki imajo prevladujoč vpliv tudi na mladino. Če hočemo razumeti in spoznati sedanjo mlado generacijo, ji moramo pogledati globlje v du-

so in videti, kakšnim vplivom je bil, je in bo podvržen mladi človek naše dobe. Brezdvomno je osnovni čimtelj, ki vpliva na mladino, družina.

Današnja mladina ni neposredno sodelovala v NOB, zato smatra tudi sedanje stanje, družbene odnose in vse, kar so ti prinesli, za nekaj normalnega, nekaj, kar se samo po sebi razume. Razvoj demokratizacije, razvoj družbenega upravljanja, družbena odgovornost, široke možnosti kritike, vse to globoko vpliva na mladega človeka. In pod temi vplivi se lomijo in menjajo buržoazni, malomeščanski pojmi svobode, samostojnosti, discipline, ugleda, priznanja in spoštovanja. Zaradi tega je marsikaj, kar je bilo pred desetletji za mladega človeka še nedostojno, nemoralno, skratka nemogoče, postalo danes že mogoče, pravilno in koristno. Tudi napredek znanosti in tehnike ima tu svoj vpliv.

Res so tudi posamezni primeri nediscipliniranih vajencev. Take primere moramo posamezno reševati, pa ne samo podjetje, ampak tudi mladinska organizacija, sindikalna podružnica ali v skrajnem primeru tudi oblastveni organi.

Vajenci, ki se prekršijo zoper svoje dolžnosti, se smejo opomniti ali ukoriti. Če pa vajenec kljub ponovnim opominom in ukorom še naprej krši predpise, lahko direktor podjetja zahteva, da ga ukori oziroma pouči pristojni organ ljudskega odbora. V težjih primerih lahko podjetje zahteva od merodajnih forumov dovoljenje, da s takim vajencem razdere učno pogodbo.

V samem Kočevju je vprašanje vajencev delno rešeno. Že pred leti je bil ustanovljen vajeniški dom, kjer vajenci stanujejo. Dom je učno vzgojna ustanova, ki nudi vajencem v prostem času s pomočjo vzgojiteljev vzgojo in razvedrilo. Vendar je vajeniški dom nepopolno urejen in premajhen. Umestno bi bilo, da bi odgovorni predstavniki podjetij poskrbeli, da bi vajeniški dom primerno razširili in opremili.

S koncentracijo proračunskih skladov za kadre se bo po vsej verjetnosti tudi to vprašanje v dolednem času lahko rešilo.

Merodajni faktorji pa naj pravočasno poskrbijo za dobre in cene načrte.

Okrajno tekmovanje z zračno puško

V nedeljo, dne 24. febr. je bilo v Kočevju okrajno tekmovanje v streljanju z zračno puško. Tekmovalo je 11 ekip. Strelska družina Kočevje je na tekmovanju sodelovala s štirimi ekipami in sicer z moško, žensko, mladinsko in pionirsko ekipo.

Tekmovanje je bilo dobro organizirano. Bilo pa je v novih prostorih zimskega strelšča.

Vsak tekmovalac je streljal na cilj iz razdalje desetih metrov in sicer 30 izstrelkov poleg 9 poskusnih. Streljali so stoji. Največ je bilo možno doseči 300 krogov. Ekipa so tekmovali s petimi člani, ekipi Dobrege polja in Ortneka pa sta sodelovali samo s štirimi člani v ekipi.

Rezultati:
1. mesto je zasedla ekipa (moški) Zidar Kočevje s 1153 krogi, sledijo: ekipa (moški) »Jože Šuško« Kočevje — 1097 krogov; ekipa (moški) »Šalka vas — Rudnik« — 1084 krogov; ekipa (moški) Strelska družina - Kočevje — 1068 krogov; ekipa (ženske) Strelska družina Kočevje — 910 krogov; ekipa (mladinci) Strelska družina Kočevje — 864 krogov; ekipa (moški) »Rog« - Stara cerkev — 780 krogov; ekipa (moški) »Ortnek« — 602 kroga; ekipa (ženske) Jože Šuško — 499 krogov; ekipa (moški) »Bukovec« — Dobropole — 496 krogov; ekipa (pionirji) Strelska družina - Kočevje — 476 krogov.

ZBOR OKRAJNE ZVEZE PARTIZAN 17. MARCA

★ Ker bo šlo precej članov društva »Partizan« v Planico, kjer bodo mednarodne tekme v smučarskih skokih, bo občini zbor Okrajne zveze Partizan šele 17. marca letos.

O B J A V E

OBVESTILO

Občinski ljudski odbor Kočevje, odelek za gospodarstvo, obvešča vse lastnike psov, da bo cepljenje psov proti steklini za zamudnike v torek dne 5. marca 1957 v Veterinarski bolnišnici Kočevje.

Opozarjamo vse lastnike, da je cepljenje obvezno in brezplačno.

RAZPIS
Na podlagi 47. člena »Temeljne zakona o varstvu živali pred živalskimi kužnimi boleznimi« (Ur. list FLRJ, št. 26-54) se

razpisuje obvezen pregled vseh kopitarjev in smrkavost v območju občine Kočevje. Pregled bo po naslednjem razporedu:
V torek, 5. marca 1957 ob 7. uri, v Kočevju na dvorišču Veterinarske bolnišnice.
V torek, 5. marca 1957 ob 8. uri, v Stari cerkvi.
V sredo, 6. marca 1957 ob 8. uri, v Koprivniku.
V sredo, 6. marca 1957 ob 13. uri, v Mozlju.
V četrtek, 7. marca 1957 ob 7. uri, v Kočevski Reki.
V četrtek, 7. marca 1957 ob 13. uri, v Banja loki.
V petek, 8. marca 1957 ob 7. uri, v Fari.
V petek, 8. marca 1957 ob 13. uri, v Oslinici.
Cepljenje je brezplačno.

Lastniki konj naj prinesejo s seboj zelene knjižice o malenizaciji. Vsi lastniki konj se opozarjajo, da bodo tisti, ki konj ne privedejo na pregled, kaznovani po »Temeljnem zakonu o varstvu živali pred kužnimi boleznimi«.

MALI OGLASI
Dvosobno stanovanje v Celju zamajem za enako v Kočevju. Vprašati na pošti v Kočevju.
Turistično društvo v Ortneku vabi na zabavni večer z maskerado, ki bo v nedeljo 3. marca v Ortneku.

PREKLIC
Podpisana Špolar Pepca iz Vidma 37, preklicujem neresnične besede, ki sem jih govorila o Briški Anici, uslužbenki pošte Videm-Dobropole in Zevnik Mirkotu iz Brhanje vasi.

Na Slemenhi je v 54. letu starosti umrl šolski upravitelj in privredni delavec

JOSIP PIRNAT
Soprog in otrokom izrekamo najiskrenejše sožalje!

RODILICA
Rodila je: Špolar Pepca iz Vidma 37, preklicujem neresnične besede, ki sem jih govorila o Briški Anici, uslužbenki pošte Videm-Dobropole in Zevnik Mirkotu iz Brhanje vasi.

DRAGA-LOŠKI POTOK
Rodila je: Mohar Olga, učiteljica iz Retij 111 — deklica Mileno.
Srečni namiči čestitam!
Poročili so se: Mihelji Franc, uslužbenec iz Lipovca 18 (35 let) in Bartol Albina, uslužbenka iz Lipovca 5 (26 let); Debeljak Mirko, kmet iz Segove vasi 4 (24 let) in Bartol Ivanka, kmetica iz Travnik 44 (24 let); Zbašnik Anton, kmet iz Travnika 52 (32 let) in Kordiš Marija, delavka iz Retij 33 (29 let).

RIBNICA
Rodila so: Zobec Ana, gospodinja iz Dan 21 — deklica Darjo; Omerza Vida, natakarka iz Rakitnice 36 — deklica Bojana; Mohar Pavla, gospodinja iz Grčarje 23 — deklica Božo.
Srečnim staršem čestitam!
Poročili so se: Tekavčić Jože, kmet iz Žvirč 46 — star 30 let in Mate Marija, kmetovalka iz

Prigorice 36 (37 let); Lavrič Stanislav, gozdarski tehnik iz Grčarje 31 (26 let) in Lisac Marija, gozdnarica iz Grčarje 31 (21 let); Kromar Franc, kmet iz Prigorice 78 (31 let) in Čampa Albina, kmečka delavka iz Otave 9 (28 let); Zbaščič Anton, kmet iz Savejca 7 (48 let) in Klum Marija, kmečka delavka iz Hrovače 33 (29 let); Klum Janez, delavec iz Savejca 20 (35 let) in Knavs Mihaela, delavka iz Ribnice 96 (32 let); Tanko Jože, kmet iz Vinic 10 (28 let) in Turk Ivana, kmečka delavka iz Slatnika 8 (24 let); Škufca Anton, zidar iz Ribnice 261 (26 let) in Hlebec Ivanka, natakarka iz Ribnice 216 (20 let).
Srečnim zakoncem čestitam!
Umrli je: Kozar Majda, deklica — stara 1 dan iz Preže.

Uredništvo in uprava v Kočevju, Ljubljanska cesta 14a. Telef. 3-89. Tek. račun pri podružnici NB Kočevje št. 617-T-388. — Letna naročnina znaša 400 din, polletna 200 din in je plačljiva vnaprej. Za izjemstvo 800 din. Poština plačana v gotovini. Rokopisi se ne vrneajo. Tiska tiskarna »Urška« Kočevje

Najboljši posamezniki so bili: Jože Meden, član Strelske družine Zidar — 262 kroga od 300 možnih; Hani Hočevar, članica Strelske družine Kočevje — 208 krogov; Viktor Kužnik, mladinec — Strelska družina Kočevje — 193 krogov; Dušan Gril, pionir, Strelska družina Kočevje — 123 krogov.

Izkušnje tega prvenstva pa so spet pokazale staro napako, da tekmovalce ne more in ne sme biti istočasno tudi organizator. Člani Okrajnega strelskega odbora Kočevje, ki so tekmovanje organizirali, so streljali šele v zadnji ekipi in to po osemurnem delu pri tekovanju, kar je prav gotovo vplivalo na rezultate posameznikov, ki so se razmeroma slabo uvrstili. Saj je bilo splošno znano, da so bili prvi oni prvaki skoraj na vseh prvenstvih in ostalih strelskih tekmovanjih.

T. H.

Športni uspehi v Sodražici

Upravni odbor društva za telesno vzgojo »Partizan« Sodražica je imel 15. februarja prvo sejo, na kateri so razpravljali o izvršenem delu. Na seji so poročali, da so precejšnje težave pri telovadni sekciji, ker menjka vadiateljev. Na novo bo začela delovati šahovska sekcija. Določili bodo tudi urnik za igranje tenisa. Sodraški pionirji in mladinci so se razmeroma dobro plasirali na podveznem prvenstvu Dolenjske v skokih v Ribnici. Zaradi slabih snežnih razmer bo smučarska prireditve v Sodražici verjetno odpadla. Društvo name-rava letos zgraditi prostor za igrišče, kjer bodo igrali nogomet, odbojko itd. Govorili so tudi o vključenju kmečke mladine v društvo. Le-ta je sorazmerno premalo zastopana v »Partizanu«. Na kraju so se pogovorili o pustni zabavi, ki jo bo organiziral »Partizan« v pustnih dneh v svojem domu.

IN ŠPORTNI OBJEKTI

Društvo za telesno vzgojo Partizan Sodražica je že večkrat razpravljalo o zgraditvi igrišča in kopalnega bazena v neposredni bližini potoka Bistrica. S temi deli pa ne morejo začeti prej, dokler se

Volk šahovski prvak Dolenjske

V sredo se je v Kočevju končala 6. prvenstvo Dolenjske v šahu za posameznike. Turnir je potekal zelo zanimivo, saj je bil tempo igranja zelo pospešen, kar je povzročilo hitro menjanje stanja na tabeli. Po zelo dobrem startu je prevzel vodstvo Volk, ki je z zelo opreznostjo v drugi polovici turnirja uspel obdržati vodstvo in postal prvak že tretjič. Zanimiv je bil boj za drugo mesto in dosegel norm za kategorije. Drugo mesto

je s sigurno igro osvojil bivši prvak Sila. Lep uspeh je dosegel Mohar, ki je hitro prebrl krizo v sredini turnirja in z nezadržanim finišem (5,5 točke iz 6 kol) dosegel 8 pik in s tem prvo kategorijo. Kobljer s svojo mirno igro ni mogel doseči več kot delitev 3, in 4. mesta, ostal pa je po Kavskovi zaslugi neporažen. Lep uspeh je dosegel Dejak z osvojitvijo 5. mesta. Od nižje plasiranih je lahko najbolj zadovoljen Klemenc iz Črnaolja, ki je potrdil drugo kategorijo in dosegel najboljši uspeh proti zmagovalcem.

Na splošno so dosegli kočevski igralci lep uspeh, saj so osvojili prvo, tretje in peto mesto, a tudi nižje plasirani igralci iz Kočevja so potrdili svojo vrednost. Turnir je bil organiziran kot še nobeno prvenstvo Dolenjske doslej. Zanimanje publike je bilo zelo veliko in gotovo je, da je bil turnir močna propaganda za šah v Kočevju.

Končni vrstni red:
1. inž. Volk 9 točk, 2. Sila 8,5, 3. Mohar in Kobljer 8, 5. Dejak 7,5, 6. Bartolj 7, 7. Klemene 5,5, 8. Kavček 5, 9.—10. Lisac in Malerič 4,5, 11. Jarc 4, 12. Avsec 3,5, 13. Zeleznik 3 točke.

DEZURNE TRGOVINE

Dežurno službo imajo: v soboto 2. marca od 8. do 12. ure in od 14. do 17. ure v Kočevju trgovina »Preskrba« Kočevje (poslovodja Bauer), v Ribnici pa trgovina z mešanim blagom. V soboto 9. III. od 8. do 12. in od 14. do 17. ure v Kočevju trgovina »Specerija« Kočevje (poslovodja Ozunovič), v Ribnici pa trgovina »Živila« Ribnica.

OBVESTILA

KOČEVJE
Rodile so: Skok Ivanka, delavka iz Črnega potoka 5 — deklica Zdravkota; Kozar Ana, iz Preže pri Kočevski Reki — deklica Nade in Majdo; Kovač Marija, iz Novih Lazov — deklica Dragota.
Srečnim mamicam čestitam!
Poročili so se: Cvilkovič Marko, gozdni delavec iz Stružnice 3 (26 let) in Gergorič Ana, poljedelka iz Stružnice 3 (16 let); Troha Ivan, radiotelegrafist iz Kočevja, Podgorica 27 (27 let) in Nemeč Antonija, kuharica iz Potočja 2 pri Kranju (28 let); Najdolski Danal, študent iz Prilepa v Makedoniji (25 let) in Miškovčič Smilja, zobotehničarka iz Prilepa (24 let).
Srečnim zakoncem čestitam!
Umrli je: Kozar Majda, deklica — stara 1 dan iz Preže.

DOBREPOLJE
Umrli je: Zupanič Franc iz Poničev 76 — star 80 let.
Poročili iz matičnih uradov Velike Lašče, Sodražica in Oslinica pa nismo prejeli.

KRONIKA NESREČ
Traven Vlasta si je poškodovala lice; Sercer Anton iz Stare cerkve si je prebil ustnico; Kotar Martin iz Koblarjev si je ranil desno nogo; Metelko Ana iz Šalke vasi si je poškodovala glavo; Kastelic Pavel iz Brega se je uredel v palec; Vavtar Suzana si je poškodovala desno nogo; Klobučar Vinko iz Rudnika si je poškodoval desno roko; Bartol Milan iz Slovenske vasi se je usekal; Lovrenjak Jože si je poškodoval desni sredinec; Perš Rudolf iz Novih Lazov se je usekal v desni palec; Arko Alojzij iz Dolenje vasi si je poškodoval desno roko; Oblak Marija se je ranila v levo roko; Osmah Ervin si je poškodoval levo koleno.

glški film »Veseli Norman«; 9. in 10. marca ameriški film »Vilška Barbara«.
VELIKE LAŠČE: 2. in 3. marca francoski film »Leptice noče«; 9. in 10. marca mehiški film »La Red«.
RIBNICA: 2. in 3. marca ameriški film »Nasilje«; 9. in 10. III. ameriški film »Beneški tat«.
PREDGRAD: 2. in 3. marca ameriški film »Moč orožja«; 9. in 10. marca avstrijski film »Irena v zadregi«.

LANSKOLETNE ZNAMKE
Ob III. jugoslovanski filatelistični razstavi znamk mednarodnega značaja v Zagrebu, je mesec dni pred otvoritvijo razstave izšla 15-dinarska znamka, na dan otvoritve pa 30-dinarska letalska znamka in žvečiči, v katerem je črtovček starih znamk po 15 din. Slika kaže znameniti stolp Lotrščak (iz 13. stoletja) in sliko grba Zagreba po kamnitem reliefu iz leta 1498. Razstavljajo je 38 poštnih direkcij ter nad 300 razstavljavcev iz vsega sveta. Po približni ocenitvi so bile razstavljene znamke vredne nad pol milijarde dinarjev. Razstavljavci so prejeli: 43 zlatih, 112 srebrnih in 96 bronzastih plaket ter 45 diplom, poleg tega pa še 20 lepih nagrad. Razstava je bila pod pokroviteljstvom predsednika republike, tov. Tita.

Stoto obletnico rojstva našega učenjaka in izumitelja Nikola Tesle je počastila 10. julija izdana serija 4 znamk, v nominalni vrednosti 105 din. Živali našega Jadrana na seriji 9 znamk smo dobili 10. septembra. Na slikah je 9 lepih in zanimivih primerkov vodnega prebivalstva našega Jadrana. Med temi izdajami sta bili izdani tudi 2 znamki po 2 din za Teden RK ter 2 znamki po 2 din za Teden otrok.

Volk šahovski prvak Dolenjske

V sredo se je v Kočevju končala 6. prvenstvo Dolenjske v šahu za posameznike. Turnir je potekal zelo zanimivo, saj je bil tempo igranja zelo pospešen, kar je povzročilo hitro menjanje stanja na tabeli. Po zelo dobrem startu je prevzel vodstvo Volk, ki je z zelo opreznostjo v drugi polovici turnirja uspel obdržati vodstvo in postal prvak že tretjič. Zanimiv je bil boj za drugo mesto in dosegel norm za kategorije. Drugo mesto

je s sigurno igro osvojil bivši prvak Sila. Lep uspeh je dosegel Mohar, ki je hitro prebrl krizo v sredini turnirja in z nezadržanim finišem (5,5 točke iz 6 kol) dosegel 8 pik in s tem prvo kategorijo. Kobljer s svojo mirno igro ni mogel doseči več kot delitev 3, in 4. mesta, ostal pa je po Kavskovi zaslugi neporažen. Lep uspeh je dosegel Dejak z osvojitvijo 5. mesta. Od nižje plasiranih je lahko najbolj zadovoljen Klemenc iz Črnaolja, ki je potrdil drugo kategorijo in dosegel najboljši uspeh proti zmagovalcem.

Na splošno so dosegli kočevski igralci lep uspeh, saj so osvojili prvo, tretje in peto mesto, a tudi nižje plasirani igralci iz Kočevja so potrdili svojo vrednost. Turnir je bil organiziran kot še nobeno prvenstvo Dolenjske doslej. Zanimanje publike je bilo zelo veliko in gotovo je, da je bil turnir močna propaganda za šah v Kočevju.

Končni vrstni red:
1. inž. Volk 9 točk, 2. Sila 8,5, 3. Mohar in Kobljer 8, 5. Dejak 7,5, 6. Bartolj 7, 7. Klemene 5,5, 8. Kavček 5, 9.—10. Lisac in Malerič 4,5, 11. Jarc 4, 12. Avsec 3,5, 13. Zeleznik 3 točke.

DEZURNE TRGOVINE

Dežurno službo imajo: v soboto 2. marca od 8. do 12. ure in od 14. do 17. ure v Kočevju trgovina »Preskrba« Kočevje (poslovodja Bauer), v Ribnici pa trgovina z mešanim blagom. V soboto 9. III. od 8. do 12. in od 14. do 17. ure v Kočevju trgovina »Specerija« Kočevje (poslovodja Ozunovič), v Ribnici pa trgovina »Živila« Ribnica.

OBVESTILA

KOČEVJE
Rodile so: Skok Ivanka, delavka iz Črnega potoka 5 — deklica Zdravkota; Kozar Ana, iz Preže pri Kočevski Reki — deklica Nade in Majdo; Kovač Marija, iz Novih Lazov — deklica Dragota.
Srečnim mamicam čestitam!
Poročili so se: Cvilkovič Marko, gozdni delavec iz Stružnice 3 (26 let) in Gergorič Ana, poljedelka iz Stružnice 3 (16 let); Troha Ivan, radiotelegrafist iz Kočevja, Podgorica 27 (27 let) in Nemeč Antonija, kuharica iz Potočja 2 pri Kranju (28 let); Najdolski Danal, študent iz Prilepa v Makedoniji (25 let) in Miškovčič Smilja, zobotehničarka iz Prilepa (24 let).
Srečnim zakoncem čestitam!
Umrli je: Kozar Majda, deklica — stara 1 dan iz Preže.

DOBREPOLJE
Umrli je: Zupanič Franc iz Poničev 76 — star 80 let.
Poročili iz matičnih uradov Velike Lašče, Sodražica in Oslinica pa nismo prejeli.

KRONIKA NESREČ
Traven Vlasta si je poškodovala lice; Sercer Anton iz Stare cerkve si je prebil ustnico; Kotar Martin iz Koblarjev si je ranil desno nogo; Metelko Ana iz Šalke vasi si je poškodovala glavo; Kastelic Pavel iz Brega se je uredel v palec; Vavtar Suzana si je poškodovala desno nogo; Klobučar Vinko iz Rudnika si je poškodoval desno roko; Bartol Milan iz Slovenske vasi se je usekal; Lovrenjak Jože si je poškodoval desni sredinec; Perš Rudolf iz Novih Lazov se je usekal v desni palec; Arko Alojzij iz Dolenje vasi si je poškodoval desno roko; Oblak Marija se je ranila v levo roko; Osmah Ervin si je poškodoval levo koleno.

KULTURNE VESTI
Spomin Josipu Stritarju
Pred 121 leti se je 6. marca 1836 v Podsmreki pri Velikih Laščah rodil drugi stebel mladostenske generacije — pesnik, pisatelj, slovenstven kritik in vzgojitelj — mladinski pesnik in pisatelj — Josip Stritar.

Stritar je obiskoval osnovno šolo v Velikih Laščah, gimnazijo pa v Ljubljani. V Ljubljani se je pohibo spoznal z Levstikom in je pod njegovim vplivom začel zlagati pesmi.

Stritar je bil izobražen mož, poleg tega pa tudi zelo dober govornik. Postal je središče dunajske slovenske akademske družbe. Tedaj se je spoprijateljil z Jurčičem in to prijateljstvo je Stritarja pritegnilo k delu za slovensko slovoštvo.

Stritar je Slovencem v svojem sijajnem uvodu v Prešernove pesnizi ponovno razkril umetniško vrednost Prešerna.

1868 leta je izdal skupno z Levstikom in Jurčičem slovenstveni zbornik »Mladiko«. Leta 1870 pa je začel izdajati »Zvon«. Zvon je bil prava slovenska, čisto literarna revija, napredno liberalno glasilo, v katerem je Stritar nastopal kot voditelj, kritik in učitelj mladih slovenskih pesnikov in pisateljev. Ustvaril je Slovencem estetsko kritiko, bil je sijajen stilist in je pisal lep jezik.

Zaradi njegovih svobodnomislelnih idej so nasprotniki Stritarja pro-

Spomin Josipu Stritarju

Pred 121 leti se je 6. marca 1836 v Podsmreki pri Velikih Laščah rodil drugi stebel mladostenske generacije — pesnik, pisatelj, slovenstven kritik in vzgojitelj — mladinski pesnik in pisatelj — Josip Stritar.

Stritar je obiskoval osnovno šolo v Velikih Laščah, gimnazijo pa v Ljubljani. V Ljubljani se je pohibo spoznal z Levstikom in je pod njegovim vplivom začel zlagati pesmi.

Stritar je bil izobražen mož, poleg tega pa tudi zelo dober govornik. Postal je središče dunajske slovenske akademske družbe. Tedaj se je spoprijateljil z Jurčičem in to prijateljstvo je Stritarja pritegnilo k delu za slovensko slovoštvo.

Stritar je Slovencem v svojem sijajnem uvodu v Prešernove pesnizi ponovno razkril umetniško vrednost Prešerna.

1868 leta je izdal skupno z Levstikom in Jurčičem slovenstveni zbornik »Mladiko«. Leta 1870 pa je začel izdajati »Zvon«. Zvon je bil prava slovenska, čisto literarna revija, napredno liberalno glasilo, v katerem je Stritar nastopal kot voditelj, kritik in učitelj mladih slovenskih pesnikov in pisateljev. Ustvaril je Slovencem estetsko kritiko, bil je sijajen stilist in je pisal lep jezik.

Zaradi njegovih svobodnomislelnih idej so nasprotniki Stritarja pro-

glasili za izdajalca in zvon je moral za nekaj časa utihniti.

Stritarjevo literarno delo je veličino in bogato. Pesništvo obsega liriko, epiko in dramatiko. Njegova dela imajo bolj lirski, a kasneje vedno bolj poučni značaj. Značilno zanj je svetožalje. Napisal je mnogo pesmi, povesti in prizornih spisov, ki imajo precejšnjo umet-

niško vrednost. Velicina njegove poezije se kaže zlasti v satirah. (Dunajski sonetje.)

Danes cenimo Stritarjevo delo predvsem zato, ker je razbijal staroslovensko konservativno družbo. Stritar je prvi pri nas seznanjal Slovence z literarno strujo naturalizma, prvi pri nas obsojal kapitalizem in prvi spregovoril resno besedo o razvoju družbe v socializem.

Umrli je leta 1923 v Rogaški Slatini. Pokopan je v Ljubljani.

Kurentov pogreb v Ribnici

Veselj vesoljni »Zlahtik«, prijatelj, znancem in našim privrženecem naznanja odbor Prijateljev Kurenta Ribnica, da je naš dragi, častni predsednik, kronični uničevalc alkoholnih pijač in ženskar Kurent težko zbolel in bo zato gotovo umrl. Ker ima v Ribnici največ privrženec, je zato sklenil, da bo prišel umret v Ribnico. Iz zapuhtih krogov smo zvedeli, da bo Kurent umrl točno na Pusta, to je v torek, 5. marca. Spričo tega

je pripravljajni odbor za pogreb našega dragega Kurenta v Ribnici sprejel po daljši vinski diskusiji tole resolucijo:

»Enotno zastopani in alkoholno poveznati, ker se ne pustimo motiti pri kozarčku vina-šiške, smo primorani izdati to resolucijo, ki naj sliži kot opomin še poznim rodovom ter kot spomin na vse stare norce, ki s simbolom v roki (dva deda), pripravljamo pogreb njemu, od katerega smo se tako rekoč že poslovili. Iz poročila agencije VINO-eks je razbrati, da je Kurenta zadela že zadnji »šlag«. Zaradi tega smo primorani svoje poslanstvo nadaljevati in uživati v pijači, kakor je užival še ne »rajnik«, ki ga ravno sedaj vrag jemlje. Zato obhajljamo njegovemu spominu, da bomo njegovo delo nadaljevali in se pokoravali vsem pravilom, ki ščitijo pijačo in »lumpanje« do zore. Globoko užalosečni člani odbora.«

Spričo tega apeliramo na vse, da se njegovega pogreba, ki bo dne 6. marca v popoldanskih urah, na »ta zidanem mostu«, spontano udeležte. Pogreb bo z velikim sijajem tako, kakor zasluži velik pokojnik. Dostop na pogreb imajo vsi, kronične pijačice pa vabimo, da se uvrstijo takoj za Kurentom. Nadalje obveščamo, da bosta na pogrebu poleg drugih sodelovala: napovedovalec Kurentove smrti mojster Zug s svojim »burovom« in ceremonijalni mojster Kešlodna. Prisotne bodo tudi druge vidne osebnosti, celotno društvo uničevalcev vino-šiška in šnopsarji. Za to priliko se oblecite v žalne obleke, kakor jih predpisuje modni mojster Pust.

Pogreb bo ob vsakem vremenu. Ker je organizacija pogreba v dobrih rokah, smo prepričani, da bo vsak prišel na svoj račun, predvsem pa gostilničarji, ki predvidevajo, da bo tega dne več vinskih ginjenih ljudi, ki bodo radi nekaj prispevali za dvig gostinstva.

Vabi odbor

ZA DOBRO VOLJO
— Eh, Francelj! Ali ti je kaj znano, kako se vrti svetovna politika?

— Seveda mi je znano. Če bo šlo tako naprej, bodo Francozi s svojo politiko v Alžiru vse svoje premoženje zapravili za vojno.

— Pravijo, da imajo Amerikanci zelo radi Arabce.

— To ni navsezadnje nič čudnega. Imajo pač dober nos, ki voha petrolej — in tega imajo Arabci na pretek.

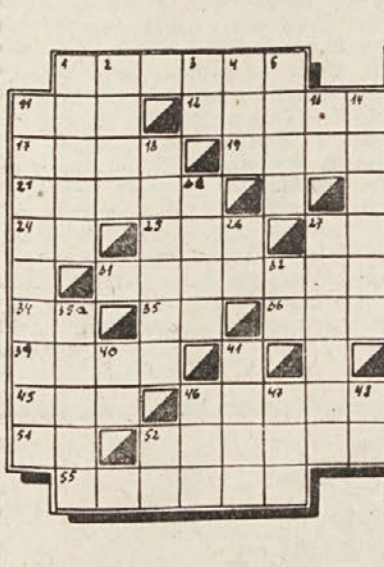
— Pravijo, da je v našem okraju premalo trgovin.

— Za mene to ne bo držalo. Že sedaj žena zamudi toliko časa, ko stika po trgovinah in išče, kje bi bilo kaj ceneje. Kaj bi bilo, če bi se število trgovin še povečalo?

— Kako je bilo na lovu, Franče?

— Nič posebnega. Imel sem samo taktično vajo. Streljal bom pa drugič.

NAGRADNA KRIZANKA „Naš pisatelj“

NAGRADNA KRIZANKA

Objavljamo nagradno križanko »Naš pisatelj«. Križanka je lahka in jo bo z majhnim trudom lahko vsak rešil. Med reševalce, ki nam bodo poslali rešeno križanko do 12. marca t. l., bomo razdelili na podlagi žrebanja deset lepih knjižnih nagrad. Rešitve pošljite na naslov: Uredništvo »Novice«, Kočevje, pp 39. Rešitve lahko vržete tudi v naš nabiralnik, ki visi na hišni nasprotni pošte v Kočevju (brez znamke). Križanko je sestavil Vinko Košmril iz Retij pri Loškem potoku.

KRIZANKA »NAS PISATELJ«
Vodoravno: 1. novela pisatelja pod 31 vodoravno, 6. zgodovinsko mesto v Dalmaciji, 11. severni jelen, 12. rojstni kraj pisatelja pod 31 vodoravno, 15. osebni zaimkek, 17. oris, očrt, 19. naslov igre, ki jo je napisal pisatelj pod 31 vod., 20. ti in jaz, 21. trdo delam, 23. določen vzorec za obleko, 24. poskovna mera, 25. čebelji proizvod, 27. jadranski otok, 29. pesniška oblika, 31. veznik, 30. osebni zaimkek, 31. ime in priimek slovenskega pisatelja, pesnika in dramatika, ki mu je posvečena ta križanka, 34. enajsta in šestnajsta črka abecede, 35. kazalni zaimkek, 36. arabski žrebanjski, 37. resnično, 38. kratica za, 39. slovenski narod, 39. žensko ime, 43. skisani, 45. obdobje, era, 46. naslov mladinske povesti pisatelja

pod 31 vodoravno, 50. lesen žebelj, 51. kratica za »Izvršni svet«, 52. socialna povest pisatelja pod 31 vod., 54. žensko ime, 55. kirurški inštrument, ki ga rabimo pri napejanju goveda, 56. naslov mladinske povesti pisatelja pod 31 vodoravno.

Iz naših krajev

NAM PIŠEJO

To in ono z občine Lašče

Prebivalci Velikih Poljan so imeli pred kratkim zbor volivcev. Razpravljali so o raznih problemih, o občinskem proračunu in drugem. Precej je bilo negotovanja zaradi taks na vozove in domače mlince, gozdnih taks ipd. Letos bo treba zgraditi nov jez za vodo in napraviti priključke vodovoda v šolo. Sprejeli so sklep, da zaprosijo ObLO Lašče za potrebna denarna sredstva, da bodo nabavili material. Prebivalci bodo za gradnjo prispevali les in prostovoljno bodo izkopalni ter prevažali material. Precej so govorili tudi o novem šolskem poslopju. Izvoljen je bil nov šolski odbor.

★

Pred kratkim je bil v Dvorski vasi zbor volivcev. Med drugim so razpravljali tudi o izboljšanju razmer v vasi. To vas so okupatorji leta 1942 hudo razdejali. Vaščani so imeli dosti težav, da so za silo obnovili domačije. Leta 1946 je bila predvidena regulacija v vasi. Na kraju vasi je studenec in nepajališče za živino. V poletnih dneh preti nevarnost, da se voda okuži. Vaščani bi radi uredili asanacijo vasi, pa sami tega ne zmorejo. Volivci so sklenili, da pošljejo prošnjo na ObLO Lašče, ki naj bi pomagal vaščanom pri asanaciji vasi.

★

Tudi žene zadružnice na Velikih Poljanah so pred kratkim zborovale ter izvolile nov odbor. Pregledale so dosedanje delo in sprejele sklepe za bodoče. Imele so že tri tečaje in pritegnile so v svoj krog že lepo število žena. Sodelujejo tudi v okrajnem tekmovanju žena-zadružnic. Za letos imajo v načrtu kuharski in krpalni tečaj in privedli mislijo več predavanj. Sklenile so tudi, da bodo na bliznjem zadružnem zboru kandidirale v odbore KZ. Kandidatke so že izbrane.

★

Ortnek in okolica sta znana po svoji lepoti. Znani so lepi sprehodi

preko Grmade, starega gradu, Sle-men, Lep je dohod tudi iz sodraške in ribniške strani. Turistično društvo v Ortneku se trudi, da bi obnovilo tradicijo turizma v teh krajih. Sedaj je izvršilo prvo nalogo: uredilo je cestno razsvetljavo od postaje do središča Ortneka. Ortnek in okolica imata vse pogoje za razvoj turizma. Treba je le vso stvar zagrabiti s prave plati.

Za gradnjo šole v Banja loki

Nemci in belogardisti so pozimi, leta 1944 pri nekem napadu na osvobodeno ozemlje, požgali tudi osmoro šolo v Banja loki. Po osvoboditvi je šolski pouk ves čas v nezdravih, vlažnih prostorih nekdanjega župnišča.

Že pred leti so hoteli prebivalci Banja loke in okolice zgraditi novo šolo; zbirali so gradbeni material, a jim je zmanjkalo finančnih sredstev. Letos v januarju pa

ZAKLJUČEK PLESNIH VAJ V LAŠČAH

V nedeljo je mladina iz Lašč priredila zaključek plesnih vaj, ki so trajale tri mesece. V okrašeno dvorano je prihitelo nad štirideset mladincev in mladink z željo, da še eno popoldne preživijo v prijetnem razpoloženju. Mnogi, ki do pričetka plesnih vaj še niso nikdar stopili na plesni prostor, so dokazali, da se z rednim obiskom in z voljo da naučiti marsikaj. Udeleženci plesnih vaj so dobili na vajah tudi osnovne pojme, kako se morajo obnašati na plesu in v družbi sploh.

Da so vaje brez zastoja potekale, se moramo zahvaliti ObLO, KZ pa tudi posameznikom, ki so prispevali na pomoč. Želja mladincev pa je, da se z mladinskim plesom ne preneha, saj to je edina mladinska zabava in le tu se mladi ljudje lahko zberejo.

S. P.

SKRB ZA PARTIZANSKE SIROTE V SODRAŽICI

Občinski ljudski odbor Sodrži-ca je v preteklem letu posvetil vso skrb otrokom padlih borcev in žrtv fašističnega terorja. Za 20 otrok so izdali 560.000 din, in sicer za štipendije in drugo pomoč 560.000 din. Za letos predvidevajo, da bo ta pomoč izdatno večja ter bo znašala približno 900.000 din, ker imajo doraščajoči otroci tudi večje potrebe. Ta občina res skrbi za otroke padlih borcev.

so začeli nabirati les za gradnjo in so ga zbrali že nad 120 kub. metrov. Kmetje so radi dali les za svojo šolo. Tudi načrti so že pripravljeni in potrjeni. Ljudje želijo, da bi čimprej začeli graditi šolo, dokler še ni spomladanskega poljskega dela. Tako bi lahko sami pomagali pri gradnji in s tem zmanjšali stroške.

V nedeljo, 17. februarja so se na zboru volivcev razgovarjali, da bi lahko v tem letu spravili šolo pod streho, v prihodnjem letu pa jo dokončno dogradili, če bodo dobili od okraja in občine primerno pomoč.

Poljska mladina pleše v narodnih nošah

Poklicna svetovalnica Šole s praktičnim poukom

(Nadaljevanje)

Absolvent steklarske šole lahko postane po predpisani praksi visokokvalificirani delavec. Možen je tudi vpis na šolo za umetno obrt v Ljubljani. Za žensko so primerne poklici: brusilec stekla, steklograver in slikar na steklo. Možnost zaposlitve: v vseh steklarnah Jugoslavije (Hrastnik, Rogaška Slatina, Paračin, Pula, Skopje, Piran, Novo mesto, Slovenska Bistrica), ker je ta šola edina te vrste v državi. Šola ima tudi svoj internat.

Industrijska šola za pahištveno stroko Nova Gorica, šola traja 3 leta in izučuje poklice: mizar, strojni mizar, lesni strugar. Možnost napredovanja: isto kot za šolo Litostroja. Ti poklici so za žensko neprimerne. Šola je edina v Sloveniji; možnosti zaposlitve so v tovarni in drugod. Šola ima svoj internat.

Industrijska čevljarska šola Ziri — traja 3 leta; izučuje za poklic čevljar (v industriji čevljev). Vse dosedanje absolvente te šole je zaposlila tovarna, ker je vzgajala kader le za svoje obrate.

Gostinska šola, Ljubljana, traja 3 leta in izučuje natakarje in kuharje. Pogoj za sprejem: 4 razredi gimnazije. Poklic je primeren tudi za žensko mladino. Možnosti za zaposlitev je dovolj. Šola je edina v Sloveniji in sprejema le ome-

jeno število mladine. Ima tudi svoj internat.

Nižja gozdarska šola Idrija, traja: teoretični pouk 10 mesecev, praktični 6 mesecev. Pogoji za sprejem: starost 18 do 30 let z dovršeno osnovno šolo (8 razredov). Sprejemni izpit iz računstva in slovenščine. Šola sprejema samo moške.

Čipkarska šola Idrija, Železniki, izučuje čipkarice. Potrebna predizobrazba 2 razreda gimnazije. Šola sprejema samo dekleta. Absolventke lahko nadaljujejo solanje na šoli za umetno obrt v Ljubljani.

Ženska obrtna šola v Ljubljani, traja 3 leta in izučuje šivilje. Absolventke so zaposlene kot kvalificirane delavke — šivilje v šivalnicah, tovarnah perila in oblek, kot pomočnice pri obrtnih šiviljskih obratih. Pogoji za vpis: najmanj 2 razreda gimnazije. Ker se vsako leto priglasijo učence tudi z večjo predizobrazbo, imajo te prednost. Absolventka te šole lahko po predpisani praksi opravi izpit za mojstrsko šiviljske stroke, lahko pa si to kvalifikacijo pridobi tudi z enoletno mojstrsko šolo šiviljske stroke v Mariboru.

Šiviljska šola Ilirska Bistrica in Šiviljska šola Koper, obe šoli sta istega tipa kot ženska obrtna šola v Ljubljani in imata enake pogoje. **Šola za otroške negovalke v Ljubljani**, traja 2 leti. Otroške negovalke so zaposlene pri negi zdravih in bolnih otrok pod nadzorstvom medicinske sestre (otroške jasli, dečji domovi in ustanove, kjer se zdravijo otroci). Pogoj za sprejem: 4 razredi gimnazije, ustrezno zdravstveno stanje, starost najmanj 18 let. Možnosti za zaposlitev so ugodne. Šola sprejema le žensko mladino.

Šola za bolničarje, Golnik, Maribor, trajata 1 leto in vzgajata bolničarje, ki so zaposleni v ambulanti, bolnišnicah, zdravstvenih ustanovah, kot pomočniki srednjemu in višjemu medicinskemu kadru, prvenstveno za nego bolnika. Pogoji za sprejem: 4 razredi gimnazije, starost najmanj 18 let,

zdrav in krepak organizem. Šola sprejema moško in žensko mladino.

Šola za babice v Ljubljani, traja 2 leti, izučuje poklic: babica. Pogoji za sprejem: najmanj 4 razredi gimnazije, neoporečno zdravje in starost 18 let. Šola sprejema samo žensko mladino.

Ribiška šola Piran traja 2 leti, vzgaja kader: kvalificiran ribič, ladjevodji, ladijski motorist. Pogoji za sprejem: 6 razredov osemletke ali 2 razreda gimnazije. Možnosti za zaposlitev so dobre, ker tega kadra zelo primanjkuje.

Kmetijske šole. Namen kmetijskih šol je, da vzgajajo mladino za strokovno delo v kmetijstvu in da poglobljajo njeno strokovno znanje.

Kmetijsko strokovno šolstvo v Sloveniji je v reorganizaciji in lahko pričakujemo, da bodo v prihodnjih letih dobile svojo stalnejšo obliko.

Na vseh šolah je pouk teoretičen in praktičen. Pogoj za sprejem: 6 razredov osemletne šole in dveletna praksa v kmetijstvu po obvezni šoli, zdrava telesna konstitucija, odpornost proti vremenskim nepravilim.

Možnost napredovanja: absolventi teh šol z dodatno prakso dobijo naziv kvalificiranega delavca v ustreznem poklicu kmetijske stroke, ko opravijo pred izpitno komisijo strokovni izpit. K strokovnemu izpitu pa so pripušeni tisti, ki imajo spričevalo o dovršeni šoli in če so opravili še dvoletno prakso v ustreznem poklicu kmetijske stroke. Šola še ne daje naziva kvalificiranega delavca, pač pa si tega pridobe učenci s šolo, dvoletno prakso in strokovnim izpitom. Absolventi imajo možnost vpisa v mojstrsko šolo, tisti, ki so končali splošno kmetijsko šolo z odličnim uspehom pa se lahko vpišejo v srednjo kmetijsko šolo.

Vse šole imajo svoje internate. Možnost zaposlitve je dobra. Vsi poklici so primerni tudi za ženske. V Sloveniji imamo naslednje splošno kmetijske šole:

(Dalje prihodnjič)

Zanimivosti iz znanosti in tehnike

Iz puščave - rodovitno polje

Sedemdesetletni agronom Walter Packard ima največ zaslug, da se je nekdanja puščava Anthilis v Grčiji spremenila v čudovito polje, ki pomeni 3600 hektarov nove plodne zemlje. Še nedavno je Grčija uravala letno za okoli 5 milijonov dolarjev riža. Zdaj pa lahko za isti znesek riža izvozi.

Packard je prišel v Grčijo pred šestimi leti. Anthiliški kmetje so na njegovo prigovarjanje odstopili okoli 40 ha svoje zemlje za njegov poskus. In kmalu so kmetje videli prihajati številne traktorje, s katerimi je Packard odcepil vodovod iz reke Sperchios, ki jo je rabil za izplakovanje alkalijeve soli iz zemlje in za namakanje riževih polj.

Packard in njegovi grški prijatelji so skupno delali na neplodnih tleh in izkopalni omrežje jarkov, ki jih je namakala voda iz reke. Ne-

kaj tednov kasneje so zeleni pogončki rižnih rastlin pogledali iz vode na poplavljenih poljih — in grški kmetje so gledali na to kot na čudež.

To je bilo pred šestimi leti. Naslednje leto je še več kmetov dalo svojo zemljo za ta poskus in tretje leto se več. In tako je leta 1953 že na 1600 hektarjih površine raste riž. Podobno delo je ameriška mislija tehnične pomoči opravila tudi drugje v Grčiji. Sedaj Grčija prvič v svoji zgodovini izvažata riž, ki ga je prej morala stalno v velikih količinah uvažati.

Packard je postal najbolj priljubljen oseba v prej revni vasi in ljudje ga daleč naokrog nazivajo »papo« (sari očka). Glavno cesto, ki pelje iz Anthilice v Atene, so njemu na čast imenovali »Packardovo cesto« in v Anthilisu so mu postavili spomenik.

OBNOVA ŠOLE V KUZLJU

V Slovenskem Kuzlju je bil zbor volivcev. Udeležba na zboru je bila lepa. Na zboru so izbrano poročilo o delu in proračunu Občinskega ljudskega odbora Kočevje in o delu šolskega odbora osnovne šole Kuzelj. Po poročilih se je razvila živahna razprava volivcev o bodočem delu in gospodarstvu tega kraja. Zboru je prisostvoval tudi predsednik ObLO Kočevje tov. Karel Grm, ki je pojasnil volivcem razna vprašanja in dal nasvete za bodoče delo.

Volivci so pripravljeni prispevati za obnovo šolskega poslopja material in delovno silo. Prispevali bodo 12 kub. metrov hrastovega in 25 kub. metrov jelovega lesa ter opravili 12 delovnih dni v vprežno živino in 90 delovnih dni brez živine. Vrednost lesa in prostovoljnega dela bi znašala okrog 200.000 din. Volivci so pokazali dobro voljo za delo, mnjenja pa so, naj bi jih podprl ObLO Kočevje s finančnimi sredstvi, da bi se letos začeli z obnovo šole.

A. Škvarč

PISMO IZ AMERIKE

Genjeni! V pismu prilagam bančno nakaznico za 1,5 dolarja. To je za naročimo za Vaš list »Novice«, ki mi je zelo všeč, saj so v njem vesti vsega kočevskega okraja, pa tudi iz Ribnice in Dolenje vasi, odkoder sem jaz doma. Pišite, kako je z gradnjo vodovoda in osnovne šole v Dolenji vasi.

Vas pozdravlja Frank Klum, 604 Third St. N. W. Box 468, Chisholm, Minnesota.

P. S. Zahvaljujemo se Vam za plačano naročnino. Sporočamo Vam, da bo šola v Dolenji vasi še letos dograjena in tudi gradnja vodovoda je v polnem razmahu. Podrobnosti o vodovodu bomo objavili v eni izmed prihodnjih številik našega lista. — Uredništvo.

★

ZGLEDNA POSTENOST

22. januarja sem v Kočevju izgubil novo nalivno pero, vredno 8000 din. Kmalu nato se je oglašila v upravi Novic tov. Šega Marija, doma iz Šegove vasi pri Loškem potoku. Povedala je, da je njen sin, ki se uči obrti v Kočevju, našel nalivno pero in da ga vrača lastniku. Pero je bilo moje. Tov. Šega Mariji, ki je znana parizanska aktivistka (moža so ji med vojno ustrelili Italijani) ter njenemu sinu se najlepše zahvalujem za njeno postenost.

Jože Maver

NOVICE

OPAZILI SMO

Zična ograja za dvoriščem gostilne »Rog« pri mostu že dolgo kliče usmiljeno srce, da jo spravi v red. Kdaj se bo to zgodilo? Menimo, da je to potrebno čimprej.

Čudna jama, globoka več kot en meter, v obliki široke betonske cevi, strši že precej časa v bližini nove avtobusne postaje poleg ceste. Revež bo tisti, ki bo nehote občutil trdoto betonske cevi. Ali se ne bi dalo z malenkostnimi stroški zavarovati to cev, da res ne bi prišlo kdaj do nesreče?

Več trgovini v Kočevju imajo v izloženih oknih na artiklih navedene cene, koliko stane ta ali oni artikel. Ne bi bilo napaak, da bi to posnemale, v kolikor je izvedljivo, tudi trgovine z zelenjavo in sadjem in trgovine s prehramno, ki imajo označene artiklle v izloženih oknih s cenami samo za nekatere stvari.

Ljudska tehnika ima pri vhodu v svoje prostore omarico za razna obvestila in drugo. Ta omarica pa samuje prazna. Predlagamo, da jo odstranijo, če je ne rabijo.

ZVEDELI SMO

Marsikoga bo zanimalo, kako in kakšen red imajo na pošti v Ko-

čevju, da bo pismo ali pošiljka pravočasno prišla v roke naslovniku. V delavnikih sprejema pošta pisma, denar in druge pošiljke od 8. do 13. ure, popoldan pa od 16. do 18. ure, ob nedeljah pa od 10. do 11. ure. Poštarji pobirajo pošto iz nabiralnikov ob delavnikih od 15. do 17.30 ure, ob nedeljah pa od 8.30 do 9 ure. Ob delavnikih se odpremlja pošta z vlakom ob 16. uri in z zadnjim vlakom ob 19.05, ob nedeljah pa ob 10.25 uri.

V Kočevju imamo uslužnostni obrat Krpalnico in šivalnico. Prostore imajo v zgradbi zobne ambulante v spodnjih prostorih, vhod zadaj na dvorišču, Krpalnica obratuje od 7. do 12. ure in od 15. do 18. ure, ob sobotah pa od 7. do 13. ure. Tu vam po zelo nizkih cenah popravijo in zakrpajo perilo in drugo perilo. Izdelujejo tudi razne otroške igrače.

Kdaj bomo imeli v Kočevju cinemascope? Verjetno bo treba še nekaj časa počakati. Kakor v vsaki novi stvari so tudi tu vmes denarna sredstva za nabavo potrebnih naprav in preureditev dvorane za predvajanje teh filmov. Torej, če ne letos, pa bomo verjetno drugo leto tudi v Kočevju videli filme na cinemascopekem platnu.

DOMAČA POVEST

61

Kmetom je že huda predla, ko jim je prisločil na pomoč, sicer majhen, vendar hud pomočnik. Janičar je na lipi dregnil z ного v duplo, kjer so se gnezdili sršeni. Leti naglo prihrume in jeli so pikati Turke pod drevesom. To videti, raste kmetom srce in Turki, ki so se imeli braniti zoper orožje kmečki in razdražene sršene, morali so se umakniti pred jezo živaljo.

62

Mrak se je že spustil na deželo in Turki se utabore na griču pred cerkvijo. Vendar noč ni bila temna. Turki so bili zažgali mnogo kresov. Povsod so gorele lesene kmečke kočee; cele vasi v ognju in nobene roke, ki bi gasila, kajti pobegnili je vsak ali v hosto ali v kamniti grad ali v utrjeno cerkev, da si ohrani golo življenje.

63

Peter je bil pobegnul v hosto. Najrajši bi prišel domov na svoj trdni grad. Ali slabo je poznal svojo deželo, pravega pota do svojega grada ni vedel po gozdu, po planem pa ni bilo mogoče zavoljo Turkov. Mogoče je tudi, da od golega strahu ni vedel kod hodi in, ko se je zmarilo, bil je Peter, spehan in shojen, ne daleč od tam, kjer je zavil proti svojemu domu.

64

Sredi hoste je stala lesena hiša in mlín. Hiša je bila zaprta, koleca pri mlínu zavrtá, vse je bilo zapuščenó, vse tího. Tu sem pride Peter ves izdelan in se zarije v kup listja, ki ga je pustil mlinar pod nastreškom. Zares slabo prenočišče gospodu v gradu, ali nevarnost in nesreča zavrata vsak razloček med kmetom in plemenitšem.

NOVICE

GLASILO SZDL OKRAJA KOČEVJE

LETO II. STEV. 10
Izdaja okrajni odbor SZDL
K o
Uredniški odbor
Odgovorni urednik Jože Košir
List izhaja vsako soboto
Cena 10 din
V KOČEVJU, DNE 2. MARCA 1957

Delovni človek naj bo prva skrb političnih organizacij

PLENUM OKRAJNEGA ODBORA SZDL V KOČEVJU

25. februarja je bil v Kočevju plenum Okrajnega odbora Socialistične zveze delovnih ljudi. Razpravljali so o predlogu družbenega plana za leto 1957 in okrajni konferenci Socialistične zveze, ki bo dne 11. in 12. marca. Član Okrajnega odbora SZ in podpredsednik OLO tov. Jože Košir je obrazložil najvažnejše postavke okrajnega družbenega plana.

Med drugim je govoril o presmeritvi investicij kapitalnih gradenj v državnem merilu v izgradnjo na povečanju lahke industrije, da bo tako pot do izboljšanja življenjskega standarda krajša. Dvig storilnosti dela moramo tako razumeti, da bomo praktično res več proizvajali. S povečano storilnostjo dela in samo s to bomo lahko dosegli dvig življenjske ravni. V organizaciji dela imamo še velike rezerve. Tu je treba sistematično zasledovati tehnološki proces v proizvodnji in uspehi bodo kmalu vidni. Važno je, da bomo postavke družbenega plana dosegli, in ne samo to, imamo vse pogoje, da ga presežemo. Naj še enkrat ponovimo: z zvišanjem narodnega dohodka se bo povečal življenjski standard. Novi plačni sistem bo omogočil povečanje plač delovnemu človeku vendar, da si bomo na jasnen, takrat ko bo delavec več napravil na svojem stroju ali kjer koli že.

Te stvari je treba delovnemu človeku pravilno tolmačiti. Tolmačiti je treba že sedaj, da se bo že sedaj zavzel za povečanje proizvodnje in mu povedati, da bo v novem plačnem sistemu plačan po učinku dela. Torej, čim več bo naredil, več bo zaslužil.

Na vse te stvari so računali sestavljalci družbenega plana. Kolik bo družbeni proizvod v letu 1957 v našem okraju? Lani je leta znašal 3.229.580.000 din, letos pa 3.480.802.000 din, kar kaže na povečanje za 7,8 odst. Povečal se bo tudi narodni dohodek. Lani je znašal 2.830.095.000 din, letos pa

ritev potrebni odrejeni proizvodni in družbeni odnosi, v katerih se dobivajo vse več materialnih sredstev za svoje gospodarstvo, s tem meri človeka po njegovih sposobnostih a ne po rojstvu.

Za občine in za okraj je važno, da bodo pravilno trošile sredstva. Sredstva so pri občinah večja kot kdaj koli doslej. Leta 1955 niso občine razpolagale z drugim kot s proračunskim sredstvi. Že lani so razni občinski skladi veliko porastli, še bolj bodo pa letos. Občine so potrošile lani samo za 50 odst. skladov, tako da bodo imele Nadaljevanje na 2. strani

Pred okrajno konferenco SZDL

Na plenumu Okrajnega odbora SZDL je bil sprejet sklep, da bo okrajna konferenca Socialistične zveze delovnih ljudi 11. in 12. marca. Ta konferenca bo za vse člane SZDL zelo pomembna. Občinske konference Socialistične zveze so bile že povsod, razen v Loškem potoku. Vsekakor bo tudi v tem kraju občinski odbor SZDL imel svojo konferenco pred okrajno. Če na kratko pogledamo delo občinskih konferenc SZDL, vidimo, da so bile v nekaterih krajih dobro pripravljene, kar velja posebno za Velike Lašče in Kočevje. Na konferencah so dosti razpravljali o gospodarskih in drugih vprašanjih. Pomembnejšo konferenco je bila v tem, da so mnoga vprašanja načeli, a jih niso rešili.

V političnem življenju na vasi bi morali krajevni odbori SZDL odigrati večjo vlogo kot doslej, čeprav tega ne poslušamo na vse odbore. Poněkod zanemarijajo svoje delo, se ne sestajajo in rešujejo različnih problemov, katerih je na vasi vedno dovolj. Da je v takih krajih tudi članstvo pasivno, je razumljivo. Morda bi bilo za nekatere odbornike opravičeno, da so preveč obremenjeni z različnimi funkcijami v različnih organizacijah. Vendar zaradi tega delo odborov SZDL ne bi smelo šepati. Res je tudi, da ne bi smeli obremenjevati samo nekaterih ljudi s številnimi funkcijami, saj sami res ne zmorejo vsega dela.

Okrajna konferenca SZDL je pred nami. Delegati naj se za konferenco dobro pripravijo. Na njej bodo med drugim obravnavali tudi družbeno upravljanje, politična organizacijska vprašanja in delo Socialistične zveze na vasi itd. Naj bo ta konferenca res pregled vsega pesteroga političnega, gospodarskega in kulturnega življenja naših ljudi v naših krajih. Zato naj še enkrat velja: na okrajno konferenco pridimo dobro pripravljeno, da bo ta konferenca res dosegla svoj namen.

KONGRES LMJ

Predsedstvo Centralnega komiteja Ljudske mladine Jugoslavije bo predlagalo plenumu CK, naj bi bil prihodnje leto kongres LMJ. Če bo plenum ta predlog osvojil, bodo kongresi LM po republikah še to leto.

VEDNO VEČ TRGOVSKIH LADIJ

Predvojna Jugoslavija je imela dokaj revno trgovsko ladjevje. Čeprav je naša morska obala nad 1000 km dolga in ima številna pristanišča, je predvojna oblast le malo skrbela za povečanje trgovske mornarice. Ladije, ki smo jih imeli z okoli 400.000 ton skupne tonaže — so bile med zadnjo vojno uničene.

Zato je bilo treba začeti znova. Hitro so bila obnovljena pristanišča in zgrajene nove ladjedelnice. Tako smo imeli leta 1955 že 300 tisoč ton skupne tonaže ali po domače — naše ladje so lahko natakale naložile 300.000 ton blaga.

V prihodnjih letih pa se obeta še večji vzpon trgovske mornarice. V gradnji je namreč 23 trgovskih ladij, katerih skupna tonaža znaša skoro 140.000 ton. Našelad-jedelnice izdelujejo vedno več ladij tudi za tuje države.

Plenum Zadružne zveze Vojvodine

Pred kratkim je bil v Novem Sadu plenum Zadružne zveze Vojvodine. Plenum je bil zelo pomemben za nadaljnji razvoj zadržištva in pravilne zadržišne politike. Na plenumu je bil tudi podpredsednik Zveznega izvršnega sveta tov. Edvard Kardelj, kjer je v svojem govoru med drugim dejal, da je zadržištvo doseglo lani lepe uspehe. Ti se odražajo predvsem v tem, da imajo kmetje vedno več zaupanja v zadruge. »Kmet,« je dejal tov. Kardelj, je lahko neodvisen, če pa bo slabo živel kot samostojen proizvajalec, se bo rad odrekel absolutni samostojnosti, ki ga drži v revščini in zaostalosti in se oddločil za zadruge, če mu bo zagotovila, da bo svoje življenje

polagoma izboljšal. Govoril je tudi o pomembni vlogi Poslovnih zvez v odnosih do zadrug.

Zbor sindikatov v Mariboru

Ten dni je bil v Mariboru redni letni občni zbor Zveze sindikatov Slovenije. Zbor je obširno razpravljalo o vlogi sindikatov v družbenem upravljanju. Posebno važna je bila diskusija tovarišice Vide Tomšičeve. Poudarila je, da se mora vloga sindikatov in delavskega

razreda poznati in uveljaviti tudi izven tovarne ali podjetja. Z novim načinom delitve dohodka, ko bodo gospodarske organizacije odvajale sredstva v občinske proračune v sorazmerju z višino izplačanih plač, bo sleherni delavec zainteresiran za to, da izve, zakaj se ta sredstva potrošijo.

Glede prepovedi nočnega dela za ženske pa je povedala, da ni nujno, da se delo s 1. julijem prekinne. Nočno delo za ženske se bo ukinito samo v taki obliki, da delovna žena pri tem ne bo prizadeta.

PO SVETU

V Parizu so se pretekli teden končala pogajanja o vzpostavitvi skupnega zahodno evropskega trga, na katerem bi imele vse zahodno evropske države enake pravice in možnosti. Francozom je uspelo doseči, da so njihovi partnerji pristali na to, da je v ta trg vključena tudi tako imenovana prekomska Francija, to so francoske prekomske posesti, v katerih bodo sedaj zahodnoevropske države vlagale svoj kapital, da bi na ta način izboljšale gospodar. položaj v teh deželah. Francoski ministrski predsednik Guy Mollet, ki se sedaj muči v ZDA, bo prav tako predlagal Amerikancem gospodarsko sodelovanje v francoskih kolonijah.

Komaj je ponehala razprava o Alžiru, že je Generalna skupščina Združenih narodov razpravljala o Cipru in osvojila konstruktivno resolucijo Indije o rešitvi ciprskega vprašanja. Resolucija poziva Anglijo, Grčijo in Turčijo, da v razgovorih rešijo sporno vprašanje in pri tem upoštevajo želje in težnje ciprskega prebivalstva.

Ameriški pritisk na Izrael je rodil določene sadove, saj uničevanje javnih naprav na področju Gaze, s katerim so zadnje dni pričeli Izraelci, jasno kaže, da se bodo ti umaknili in da računajo s tem, da se ne bodo mogli več dolgo upirati splošnemu pritisku.

Medtem ko v Alžiru poziva voljaški poveljnik domačine in vse »lojalne« državljane pod orožje, da čuvajo proge, javne zgradbe, mostove in slično, zahtevata Tunis in Maroko takojšen in popoln umik francoskih čet s svojega ozemlja. V Maroku je namreč še 125.000 francoskih vojakov. Iz področja Maroka napadajo zadnje dni te čete proti jugu v francosko kolonijo Mavretanijo, kjer so se domačini uprli francoskim kolonialnim oblastem.

Novi poljski sejm je izvolil nov Državni svet, v katerem je tudi prvi sekretar Poljske delavske partije Vladislav Gomułka. V svetu je osem članov Združene delavske partije Poljske, štirje člani Združene narodne stranke, ki je v koalicijski s prvimi dva člana Demokratske stranke in predstavnik grupe progresivnih katolikov.

V Indoneziji je prišlo do velikih manifestacij, na katerih je sodelovalo preko milijon ljudi. Na teh manifestacijah so pozdravljali prevladavci Indonezije predlog ministrskega predsednika Sukarna, da naj v Indoneziji opustijo demokracijo zahodno evropskega tipa.

Japonska je dobila sedmega predsednika vlade po vojni. Novi ministrski predsednik je bil v prejšnji vladi zunanji minister. Predsednik Nobusuka Kiši se poteguje predvsem za tesnejše gospodarske stike s Kitajsko, izrazil je tudi željo, da bi se sestel s predsednikom Nehrujem in Eisenhowerjem.

V zadnjih dneh se zopet mnogo ugiba o nemški zunanji politiki. Predsednik nemške opozicijske socialno-demokratske stranke Ollenhauer je na poti v Združenih državah in Kanadi imel mnoge važne razgovore in javne nastope. Znano je, da se Ollenhauer zavezuje za izboljšanje odnosov s Sovjetsko zvezo.

Po poslanici Bulganina Adenauerju je bilo mnogo ugibanja, kako bo ta odgovorni predvsem zaradi tega, ker je bila poslanica preračunana tudi na notranje nemške politične potrebe, ker se bližajo volitve in mora Adenauer računati z razpoloženjem svoje javnosti.

Vida Tomšič

Naš komentar

Drage gradbene storitve

Na račun gradbeništva, oziroma nekaterih gradbenih podjetij, je bilo izrečenih že precej pikrih pripomb. Zakaj? Vsi vemo, da so cene gradbenemu materialu sorazmerno z drugim blagom zelo visoke. Vendar so cene za gradbene storitve napram gradbenemu materialu še višje. Ni namo namena razpravljati o cenah gradbenega materiala, ampak o delovni storilnosti in nekaterih gradbiščih v našem okraju. Predsednik ObLO Sodržiaca tov. Samsa je na nekem posvetovanju upravičeno dejal: »Z nekaterimi našimi gradbenimi podjetji je tako, da gradnja izlizi-tirajo, vendar nikoli ne veš, koliko te bo ta gradnja stala, ker gradbeno podjetje zavlačuje dela v nedogled. Tako se gradnja zelo podraži. V čigavem interesu je, da se gradbena dela zavlačujejo? Danes nabava gradbenega materiala ni več vprašanje. Vzrok tiči nekje drugje. Storitveni deli v gradbeništvu je za enkrat pri nas še zelo nizka. To se potem odraža v velikih rezijskih stroških, katere konec koncev trpijo vsi.

Nenehno izpopolnjevanje strokovnih kadrov v gradbeništvu je torej ena zelo važnih nalog. Skrbeti bo treba bolj kot doslej za stalen dotok vajencev v gradbeno stroko. Da je mehanizacija v gradbeništvu zelo velikega pomena, ni treba poudarjati. Vendar je pri tem važno, da s to mehanizacijo pravilno upravljamo in jo čuvamo. Mnogokrat je prav tu premalo pazljivosti.

Kmalu bomo na pragu nove gradbene sezone. Seveda imajo tudi gradbena podjetja svoje težave, kakor vsa ostala naša podjetja. Vendar bi se kljub vsemu dalo tu še marsikaj storiti in izboljšati. Pričakujemo, da bo na račun gradbenih podjetij padlo letos manj kritičnih pripomb. To je pa tudi naša želja in želja vseh, ki imajo z gradbeništvom posla.

-žem

DOM RUDARJEV

Na rudniku Kočevje bodo letos začeli z gradnjo Rudarskega doma. Dom bo prostoren. V njem bodo društveni prostori, velika dvorana za razne seje, klubski prostori s knjižnico in čitalnico in drugo. Načrt za Rudarski dom je že pripravljen, prostor tudi že izbrani. Novi dom bo v bližini rudnika oz. rudniškega naselja. Rudarski dom bo velikega pomena za kulturno rast in izobraževanje rudarjev.

POTREBA PO MLEKARNI

V našem okraju je živinoreja v zadnjih letih zelo napredovala. S povečanjem števila živine se je dvignila tudi možnost. Tako v lanskem letu zaznamujemo pri rodovniški živini povečanje molzno-sti, in sicer povprečno 200 litrov na kravo. Glede na to, da imamo precej viškov mleka, je nujna gradnja nove mlekarnice, ki bo predelala to mleko.

Gasilski zbori v Dobrepolju

V preteklem mesecu so bili na območju občine Dobrepolje letni občni zbori. Skupno obstaja tu 8 gasilskih društev in sicer: Videm, Zagorica, Zdenska vas, Ponikve, Mala Illova gora, Hočevje, Kompolje in Struge. Posamezna društva, kot so Ponikve, Hočevje, Videm in Zagorica, so se dobro pripravila na občne zborove, ki so tudi dobro uspeli. Najbolj delavno je bilo društvo v Ponikvah. To društvo je skupno s člani KUD Ponikve zgradilo dvorano pri gasilskem domu. Tudi društvo v Hočevju šteje med najbolj delavna. Društvo je aktivno in je lahko vzor ostalim gasilec predvsem v disciplini. Tudi orodje imajo vedno v dobrem stanju.

Gasilsko društvo Mala Illova gora je še mlado in deluje šele nekaj let. Zelja tega društva je, da si zgradijo gasilski dom in nabavi potrebno gasilsko orodje. Gasilsko društvo Videm je v središču občine. Gasilci v tem kraju bodo morali poskrbeti za gasilski dom, ki je v zelo slabem stanju. Tudi članstvo ni preveč agilno, razen nekaj starejših. V gasilske vrste bo treba vključiti več mladine, ki

KRAJEVNIM ODBOROM - MATERIALNO OSNOVO

V mesecu februarju so bili povsod zbori volivcev, na katerih so razpravljali o delu občinskega ljudskega odbora, o delu krajevnih odborov in šolskih svetov ter o volitvah v nove šolske svete. Dati moramo priznanje vsem, ki so na teh zborih sodelovali, graditi pa moramo tiste, ki se zborov niso udeležili in jim je vseeno, kako dela ObLO, krajevni odbor ali šolski svet. Na zborih volivcev je bilo opaziti, da volivci sami razpravljajo o tem, kaj je treba storiti na območju njihovega odbora, koliko bodo za posamezna dela prispevali sami in koliko naj bi prispeval ObLO Kočevje. Na ta prispevek občine so naši volivci popolnoma upravičeni.

naj bi pokazala večje zanimanje za gasilstvo.

Kritike je potrebno gasilsko društvo Struge. Že dalj časa je opaziti, da v društvu ni sloge, kar je velika ovira za uspešno delo društva. To se je pokazalo tudi na občnem zboru, kjer so obravnavali predvsem razne osebne zadeve; o tem, kako naj bi društvo delovalo, da bi doseglo spehe kakor druga društva, pa so malo razpravljali. Tudi to ni prav, da se predsednik nadzornega odbora tov. Hočevar ni hotel udeležiti zborov, temveč je svoje poročilo dal enemu od gasilcev, da ga je prebral. Tudi to poročilo je vsebovalo razne osebnosti, ki niso v prid gasilstvu. Tudi disciplina je v tem društvu slaba. Tako se je primerilo, da so nekateri gasilci brez vednost o rodu in vrsti gasilskih motorov iz gasilskega doma in z njo šli čistit stroj-valjar na cesti.

Društva bi morala bolj paziti na gasilsko orodje. Tudi ni prav, da so nekateri gasilci ponosili gasilske obleke doma pri opravljanju kmečkih del. Pravilno bi bilo, da sedaj nabavijo za svoj denar nove gasilske obleke. L. Z.

Naš razgovor

Tov. Žagar Marija je sekretarka Okrajnega odbora Zveze žena zadrugič, Obiskali smo jo in se z njo pogovorili. Tov. Žagarjeva je dejala:

»V okraju je skupno 18 odborov Zveze žena-zadrugič pri KZ. Ti odbori so se že precej uveljavili, kar so nam pokazali tudi zbori naših zadrugič, vendar nas čaka še precej dela. Odbore bomo še bolj utrdili in skrbele bomo, da se organizirajo vaški krožki žena, kakor na primer na Robu. Tudi me, žene-zadrugič, imamo svoj program dela. Tako nameravamo letos sprejeti v članstvo KZ nad 300 žena. Na svojih zborih so zadrugične sklenile, da mora biti v odborih zadrug vsaj ena ali dve ženi.

Kakšen je še naš program? Letos bomo uredile več zglednih vrtov in uredile bomo tudi šolske vrtove. Imele bomo tudi več strokovnih predavanj. KZ je naročila za nas 5000 piščancev štajarske sorte. Prebeljeno bo kakih 1300 kokošnjakov. Nadalje nameravamo prebeliti 75 odst. vseh hlevov. Pri-pominjam, da je potrebno še več predavanj oz. tečajev, predvsem o higieni mleka in molže. Pozabile ne bomo tudi na prašičjerejo. V načrtu imamo, da bodo žene letos uredile 19 izpustov in prebelile 2000 svinjakov.

Vsa naša skrb bo posvečena Dvorski vasi, ker smo sklenile, da bomo pomagale v tej vasi pri ureditvi stanovanj, dvorišč itd., da bo vas res vzorna in za zgled vsem ostalim. Letos bo 6 odborov na-

bavilo baumanove zvonove za pasterezizacijo sadnih sokov.

Marija Žagar

Pozim je bilo 10 gospodinskih tečajev, ki so zelo dobro uspeli. Te tečaje so vodile strokovne učiteljice. Na vseh teh tečajih so bila tudi predavanja o vrtnarstvu, mlekarstvu, prašičjereji itd. V Farji je tudi pletilni tečaj za pletenje copat, cekarjev itd.

Tekmovanje, ki ga je naš odbor razpisal lani, zelo dobro poteka. Trenutno so sedaj na prvem mestu žene-zadrugič na Robu in Hrību pri Loškem potoku. Naj omenim še to, da je sedaj včlanjenih v kmetijske zadruge skupaj 2847 žena, kar tudi nekaj pomeni v zadrugičstvu, če zaključimo razgovor tov. Žagarjeva.